

Sjálfshjálparfyrirlestur fyrir stjórnendur á tímum óvissu og áhættu

→ Þórður Víkingur Friðgeirsson
Dósent, Háskólinn í Reykjavík

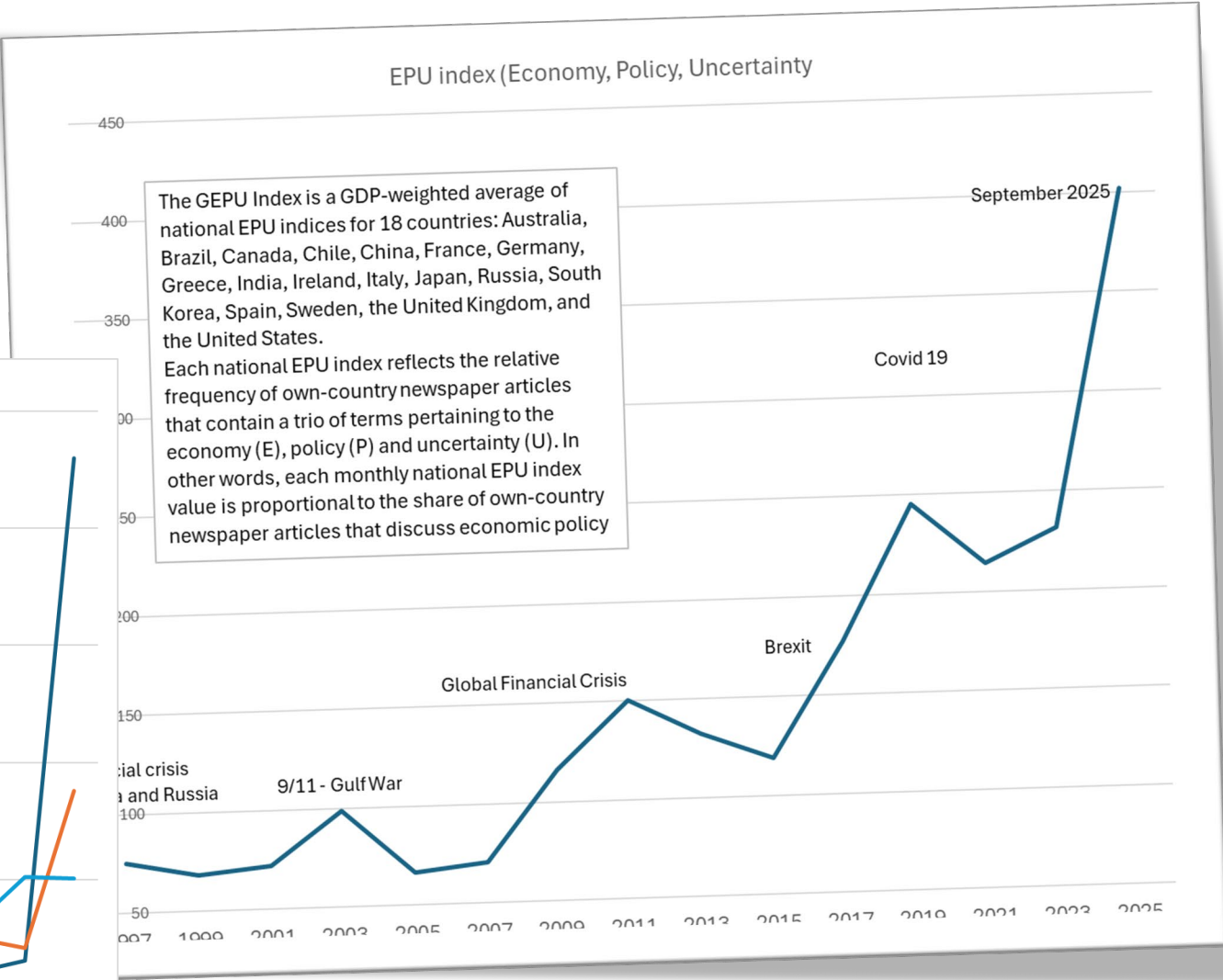
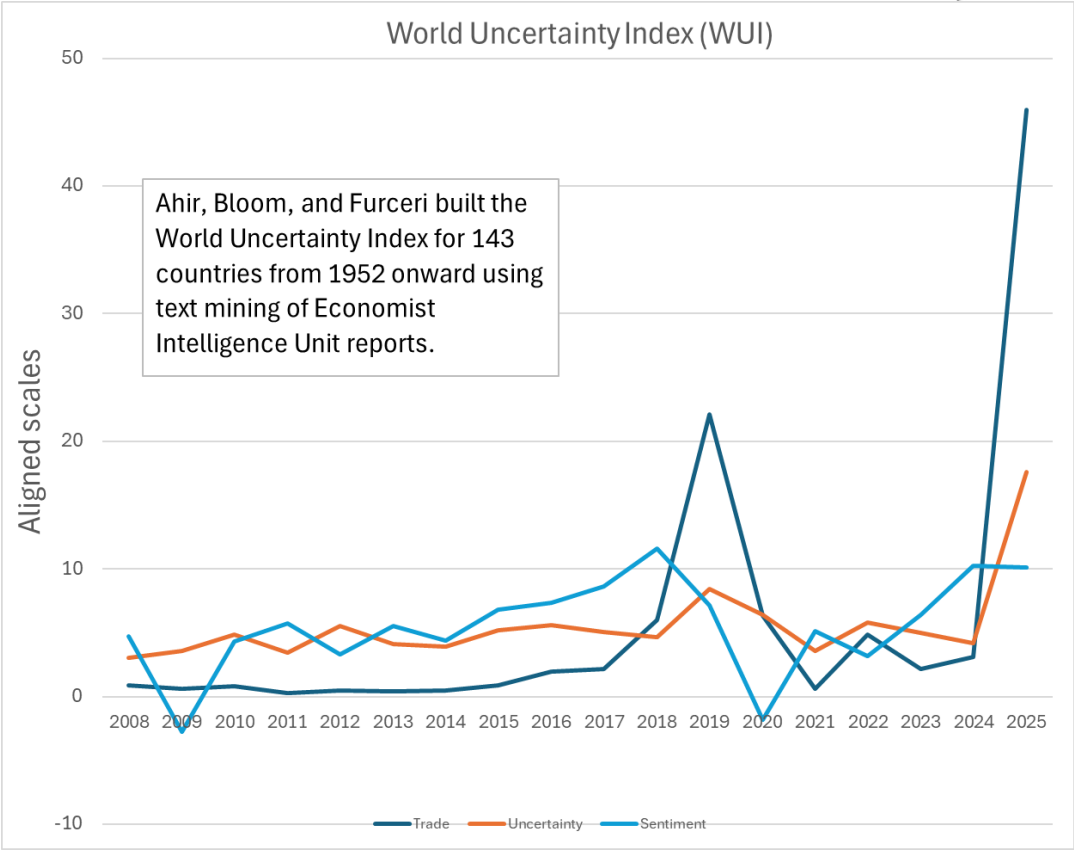
Punktar um skilvirkni, hagkvæmni og áhættu á okkar tímum

Þórður Víkingur Friðgeirsson PhD

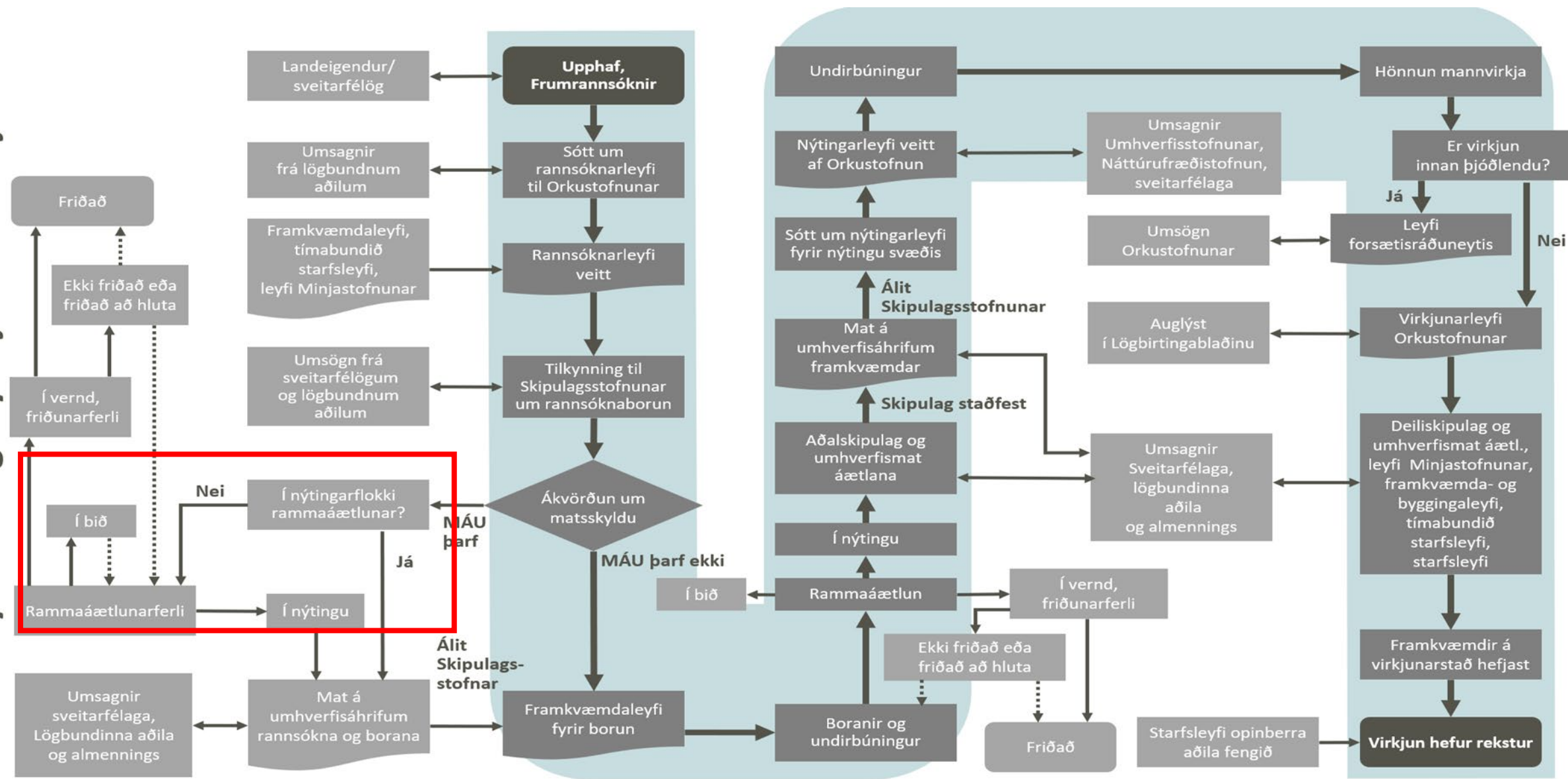
Helgi Þór Ingason PhD

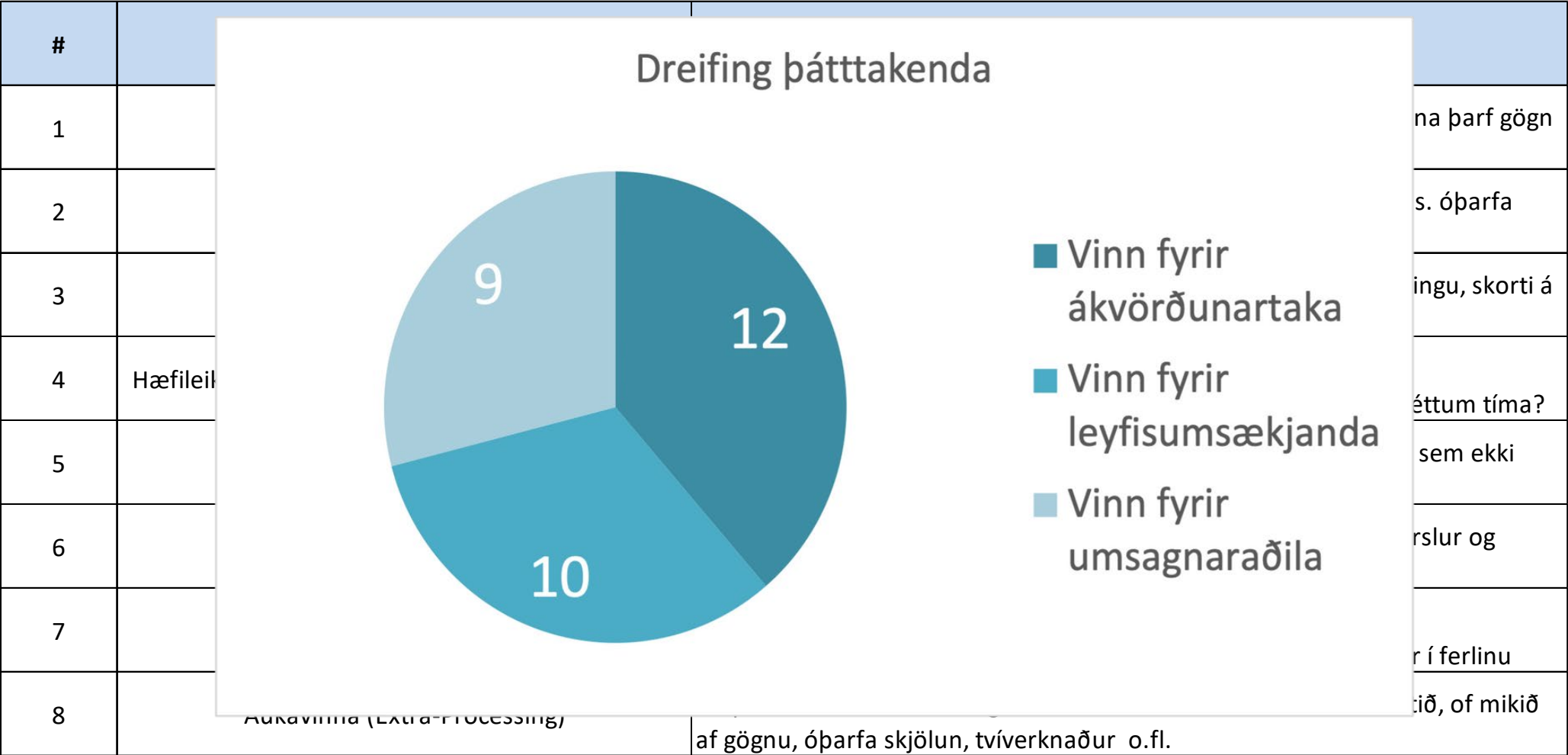
Tímar óvissu

Skilvirkni, hagkvæmni og sjálfbærni...

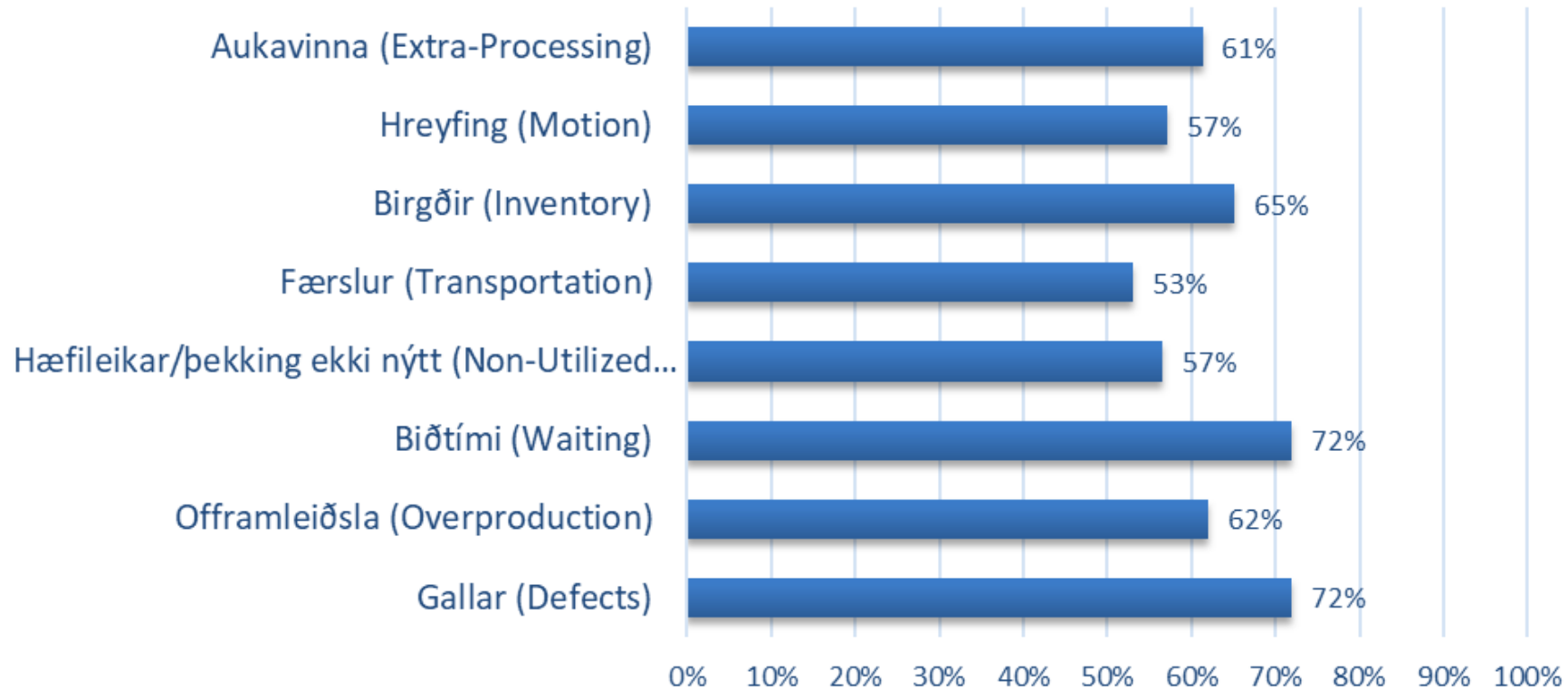
Hugleiðingar um skilvirkni, hagkvæmni og sjálfbærni

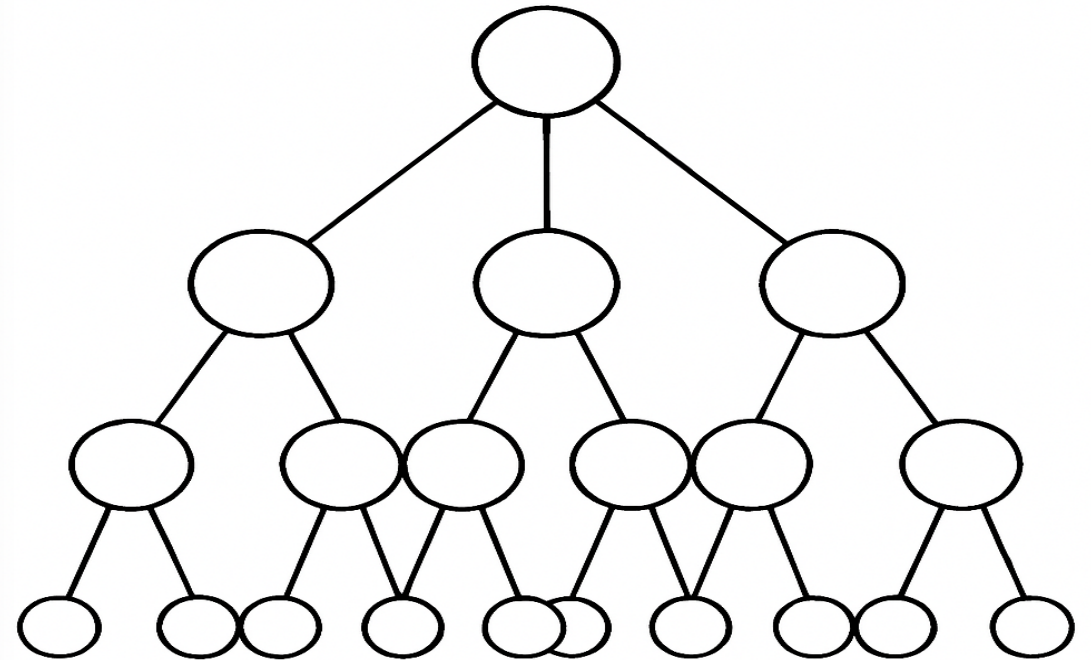
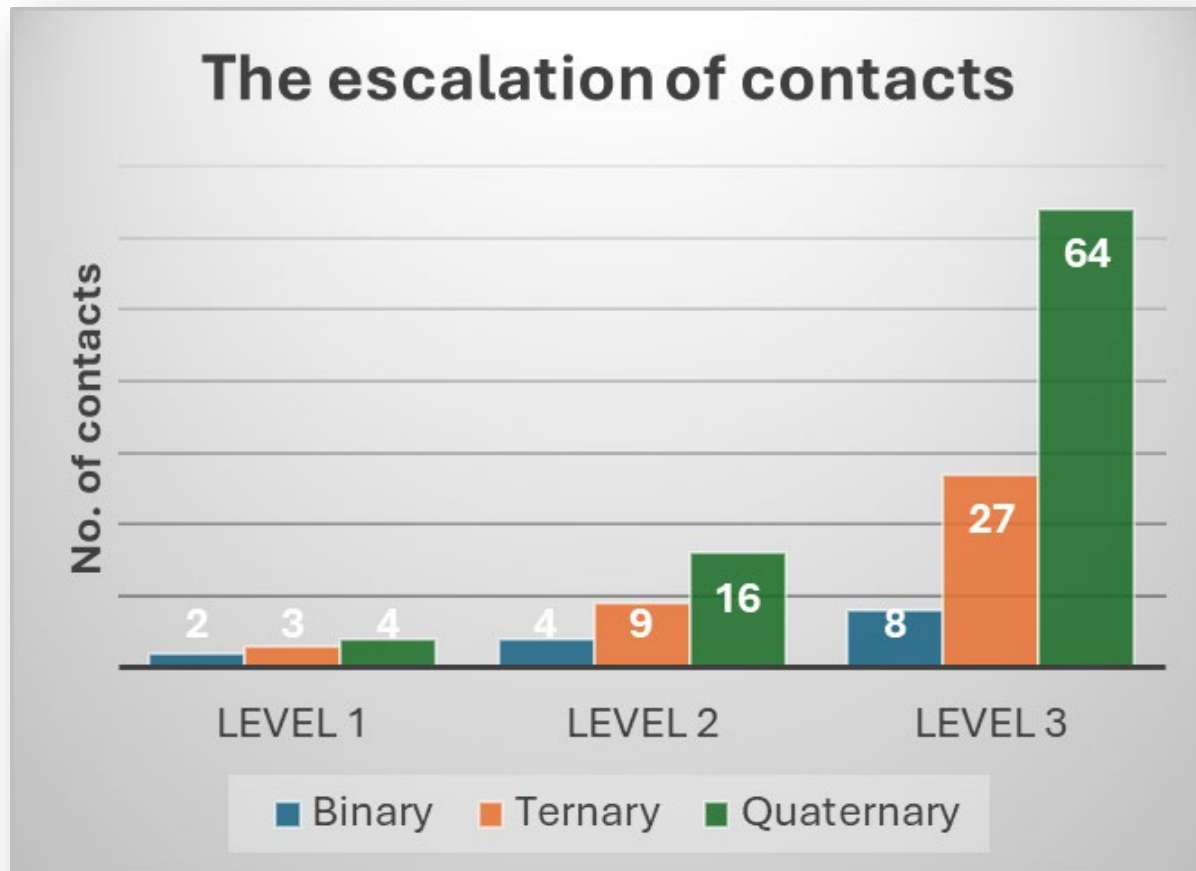
Niðurstöður

The Waste (normalized top end index) in the Master Plan for Nature Protection and Energy Utilization (Rammaáætlun)

Fridgeirsson & Sveinsdottir, 2025

Skilvirkni og hagkvæmni = einfalda...

...án þess að ofureinfalda

Ár	Umferðar- aukning frá fyrra ári	Umferð (ÁDU)	Greiðslu- vilji	Mkr				
				Núvirtur greiðslu- vilji	Sparaður kostnaður vegna umferðar- óhappa	Núvirtur sparnaður vegna umferðar- óhappa	Núvirtur ábatí fleiri opnunar- áttum	Núvirtur rekstrar- kostnaður
2025	2,00%	413	179	170	47			
2026	2,00%	421	183	166	48			
2027	2,00%	430	186	161	49			
2028	2,00%	438	190	156	50			
2029	2,00%	447	194	152	51			
2030	2,00%	456	198	147	52			
2031	2,00%	465	202	143	53			
2032	2,00%	474	206	139	54			
2033	2,00%	484	210	135	56			
2034	2,00%	493	214	131	57			
2035	2,00%	503	218	128	58	34	5	-12
2036	2,00%	513	222	124	59	33	5	-12
2037	2,00%	524	227	120	60	32	5	-11
2038	2,00%	534	231	117	61	31	5	-11
2039	2,00%	545	236	114	63	30	5	-10
2040	2,00%	556	241	110	64	29	4	-10
2041	2,00%	567	246	107	65	28	4	-9
2042	2,00%	578	251	104	66	28	4	-9
2043	2,00%	590	256	101	68	27	4	-8
2044	2,00%	601	261	98	69	26	4	-8
Samtals				2.624		695	105	-259
Stofnkostnaður								-11.122
Fjármagnskostnaður á framkvæmdatíma								-1.014
Núvirt hrakvirði								2.084

Slík forgangsriðun getur byggst á eftirfarandi þáttum:

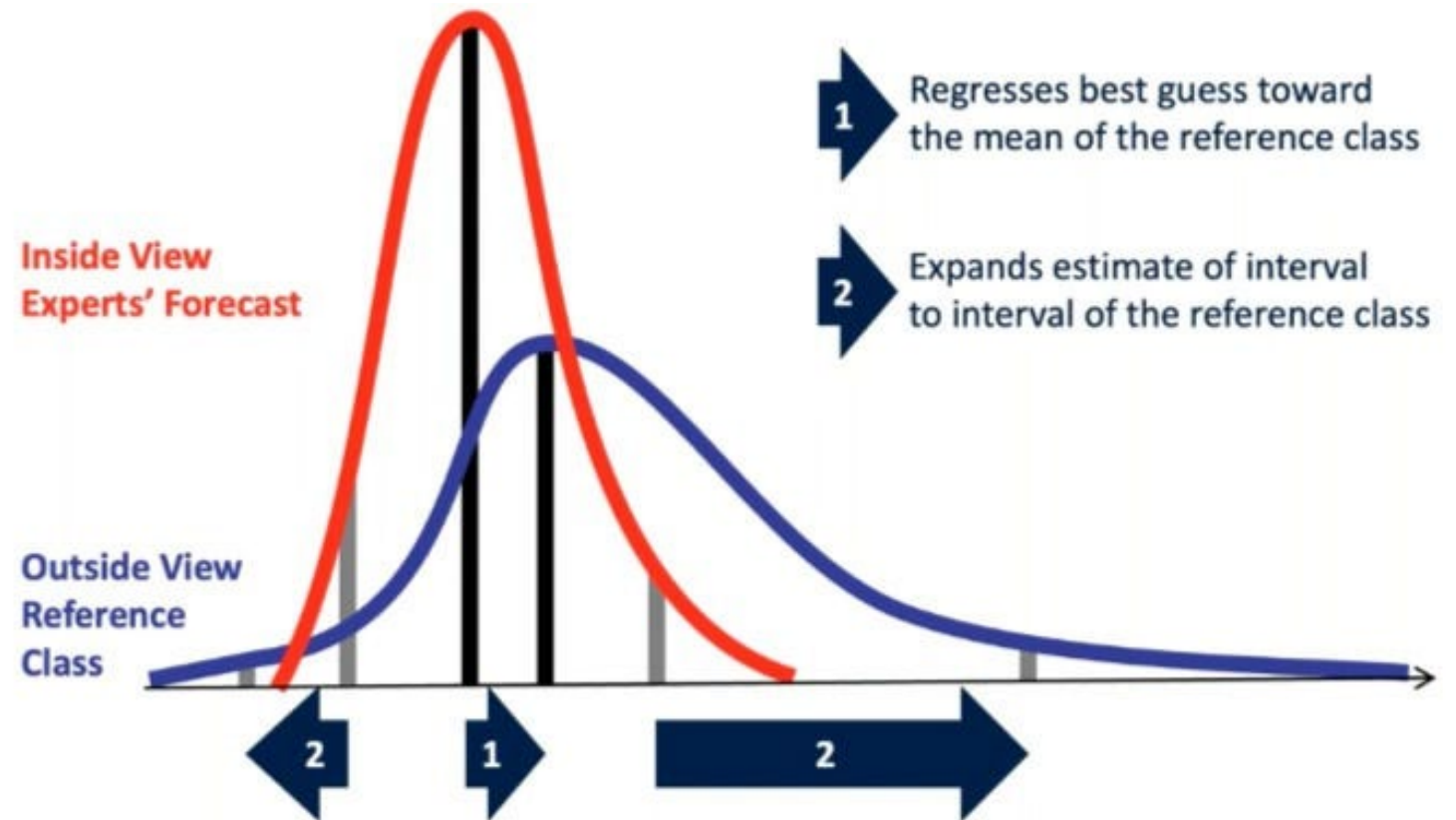
- Mat á arðsemi.
- Umferðaröryggi.
- Tenging atvinnu- og búsvæða.
- Áhrif á byggðapróun með hliðsjón af byggðaaætlun.

How Big Projects Performed

Source: Flyvbjerg Database

Project type	Mean cost overrun (%)	Projects (A) with ≥50% overruns (%)	Mean overruns of A projects (%)
Nuclear storage	238	48	427
Olympic Games	157	76	200
Nuclear power	120	55	204
Hydroelectric dams	75	37	186
IT	73	18	447
Nonhydroelectric dams	71	33	202
Buildings	62	39	206
Aerospace	60	42	119
Defence	53	21	253
Bus rapid transit	40	43	69
Rail	39	28	116
Airports	39	43	88
Tunnels	37	28	103
Oil and gas	34	19	121
Ports	32	17	183
Hospitals, health	29	13	167
Mining	27	17	129
Bridges	26	21	107
Water	20	13	124
Fossil thermal power	16	14	109
Roads	16	11	102
Pipelines	14	9	110
Wind power	13	7	97
Energy transmission	8	4	166
Solar power	1	2	50

Lærum af reynslunni...

Góðu tíðindin...

- Vegagerðin
- Vinna við einföldun regluverks
- Umbætur í verkefnastjórnsýslu

VFÍ

Góð ráð Kjaramál Styrkir og sjóðir Fagumræðan Um VFÍ IS EN

Um VFÍ • Fréttir • Umbætur í verkefnastjórnsýslu og opinberum fjárfestingum 17.11.2025

Umbætur í verkefnastjórnsýslu og opinberum fjárfestingum

Ráðstefna VFÍ um risaverkefni var upptaktur að umbótaverkefni.

Verkfræðingafélagið er aðili að samkomulagi um nýjan samráðsvettvang um verkefnastjórnsýslu og opinberar fjárfestingar.

Skrá
ortfolio)

Lærum af peim bestu...

alone. The total net saving for the projects taken as a whole was more than 3 billion NOK, or about 7% of the total investment.

Needless to say, this is an exceptionally good result compared to what one could expect based on past experience and findings from a number of studies in other countries.

<https://www.regjeringen.no/en/topics/the-economy/statlig-okonomistyring/statens-prosjektmodell/state-project-model/id3142127/>

Figure 10. Number of projects respectively, with cost overruns and savings, by sector.

Takk fyrir!